

Η ΧΑΡΑΥΓΗ

Κηρυξ Της Παρουσίας του Χριστού

Περιοδικό Dawn

Ιούνιος 2026

Πίνακας περιεχομένων

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΧΑΡΑΥΓΗ.....	2
Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ	2
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΒΙΒΛΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ	19
Η ΔΕΜΠΟΡΑ ΚΑΙ Ο ΒΑΡΑΚ	19
Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΗΣ ΆΝΝΑΣ ΕΙΣΑΚΟΥΣΤΗΚΕ	22
Ο ΙΩΝΑΘΑΝ ΚΑΙ Ο ΔΑΒΙΔ — ΠΙΣΤΟΙ ΦΙΛΟΙ	25
Ο ΑΜΩΣ, ΕΝΑΣ ΘΑΡΡΑΛΕΟΣ ΠΡΟΦΗΤΗΣ	28
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΔΟΓΜΑ	31
Η ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΣΧΕΣΗΣ	31

Ακολουθήστε το κείμενο στη Βίβλο σας!

Η Ημέρα της Πεντηκοστής

«Όταν έφτασε η ημέρα της Πεντηκοστής, αυτοί [οι μαθητές του Ιησού] ήταν όλοι μαζί στο ίδιο μέρος. Και ξαφνικά ακούστηκε ένας ήχος από τον ουρανό, σαν δυνατός άνεμος που σφυρίζει, και γέμισε ολόκληρο το σπίτι όπου κάθονταν.

Και εμφανίστηκαν γλώσσες, σαν φωτιά, και κατέπαυσε μία πάνω σε κάθε έναν από αυτούς.

Και όλοι γέμισαν από το άγιο πνεύμα και άρχισαν να μιλούν σε άλλες γλώσσες, όπως το πνεύμα τους έδινε να μιλήσουν.

Πράξεις 2:1-4

Ο χριστιανικός κόσμος αναγνωρίζει συνήθως τρία σημαντικά γεγονότα ως βάση των θρησκευτικών του πεπιοιθήσεων: τη θαυματουργική γέννηση του Ιησού από τη μητέρα του Μαρία, τον θάνατο του Ιησού στον σταυρό του Γολγοθά και την ανάσταση του Ιησού την «τρίτη ημέρα» στη θεϊκή φύση. Υπάρχει ένα τέταρτο γεγονός ζωτικής σημασίας για τον χριστιανό — ένα γεγονός που, ωστόσο, γενικά δεν απολαμβάνει το βάθος εκτίμησης που θα έπρεπε να του αποδίδεται. Είναι η Ημέρα της Πεντηκοστής, η οποία έλαβε χώρα πενήντα ημέρες μετά την ανάσταση του Ιησού. Σκοπός μας στην παρούσα εξέταση είναι να εξετάσουμε την προέλευση, το ιστορικό και, το πιο σημαντικό, τη σημασία αυτής της ειδικής ημέρας στην ιστορία της χριστιανικής πίστης.

Η λέξη «Πεντηκοστή» συναντάται μόνο τρεις φορές στη Βίβλο και, όντας ελληνική λέξη, εμφανίζεται μόνο στο Νέο Διαθήκη. Η πιο γνωστή χρήση της βρίσκεται στα λόγια του αρχικού μας κειμένου. Η λέξη

χρησιμοποιείται αργότερα στην Πράξη 20:16: «Ο Παύλος είχε αποφασίσει να πλεύσει από την Εφέσο, επειδή δεν ήθελε να περάσει το χρόνο του στην Ασία· διότι βιαζόταν, αν ήταν δυνατόν, να βρίσκεται στην Ιερουσαλήμ την ημέρα της Πεντηκοστής». Η τελευταία χρήση της λέξης βρίσκεται στην 1 Κορινθίους 16:8: «Θα παραμείνω στην Έφεσο μέχρι την Πεντηκοστή». Σε αυτές τις δύο τελευταίες αναφορές, υπονοείται ότι η Πεντηκοστή ήταν κάτι περισσότερο από το αξιοσημείωτο γεγονός που περιγράφεται στο κεφάλαιο 2 των Πράξεων σχετικά με την αποστολή του άγιου πνεύματος. Η Πεντηκοστή είχε την προέλευσή της ως μία από τις εορτές των Ιουδαίων που περιγράφονται στην Παλαιά Διαθήκη.

Η γιορτή της Παλαιάς Διαθήκης

Αυτό που έγινε γνωστό στην εποχή του Νέου Διαθήκη ως Πεντηκοστή ήταν μία από τις τρεις ετήσιες γιορτές του Ισραήλ. Στην Παλαιά Διαθήκη, είχε δύο ονόματα: τη «Γιορτή της Συγκομιδής» και τη «Γιορτή των Εβδομάδων». Διαβάζουμε για αυτήν με το όνομά της, Γιορτή της Συγκομιδής, στην Έξοδο 23:14-16: «Τρεις φορές το χρόνο θα γιορτάζεις εμένα. Θα γιορτάζεις τη γιορτή των αζύμων: ... Και τη γιορτή της συγκομιδής [Πεντηκοστή], οι απαρχές των κόπων σου, που έσπειρες στο χωράφι: και τη γιορτή της συγκομιδής, που είναι στο τέλος του έτους, όταν έχεις μαζέψει τους κόπους σου από το χωράφι.»

Μια άλλη αναφορά σε αυτή τη γιορτή βρίσκεται στο Δευτερονόμιο 16:9,10,16, όπου ονομάζεται Γιορτή των Εβδομάδων. «Επτά εβδομάδες θα μετρήσεις· άρχισε να μετράς τις επτά εβδομάδες από τη στιγμή που θα αρχίσεις να βάζεις το δρεπάνι στο σιτάρι. Και

θα τηρείς τη γιορτή των Εβδομάδων [Πεντηκοστή] στον Κύριο τον Θεό σου με φόρο εθελοντικής προσφοράς από το χέρι σου, την οποία θα δώσεις στον Κύριο τον Θεό σου, σύμφωνα με το πώς ο Κύριος ο Θεός σου σε έχει ευλογήσει. ... Τρεις φορές το χρόνο θα εμφανίζονται όλοι οι άνδρες σου ενώπιον του Κυρίου του Θεού σου στον τόπο που θα επιλέξει ο ίδιος · στη γιορτή των Αζύμων, στη γιορτή των Εβδομάδων και στη γιορτή των Σκηνών [της συγκομιδής]: και δεν θα εμφανίζονται ενώπιον του Κυρίου με άδεια χέρια.» Η Γιορτή των Εβδομάδων αναφέρεται επίσης σε δύο άλλα σημεία: Έξοδος 34:22 και Αριθμοί 28:26-31.

Το κεφάλαιο 23 του Λευιτικού εξηγεί λεπτομερώς πότε ακριβώς γινόταν η Πεντηκοστή, τον σκοπό της και γιατί περιγραφόταν με δύο ονόματα — Γιορτή της Συγκομιδής και Γιορτή των Εβδομάδων. Τα εδάφια 5-7 αναφέρουν: «Την δέκατη τέταρτη ημέρα του πρώτου μήνα, το βράδυ, είναι το Πάσχα του Κυρίου. Και την δέκατη πέμπτη ημέρα του ίδιου μήνα είναι η γιορτή των Αζύμων. ... Την πρώτη ημέρα [την πρώτη ημέρα της Γιορτής των Αζύμων — την δέκατη πέμπτη ημέρα του πρώτου μήνα] θα έχετε ιερή συνάθροιση: δεν θα κάνετε καμία εργασία εκείνη την ημέρα». Αυτή η πρώτη ημέρα της Γιορτής των Αζύμων έπρεπε να είναι μια «ιερή συνάθροιση», δηλαδή μια ειδική ημέρα Σαββάτου. Οι ημέρες του Σαββάτου ήταν εκείνες κατά τις οποίες οι Ισραηλίτες δεν έκαναν καμία εργασία. Σε αυτή την περίπτωση, δεν ήταν το εβδομαδιαίο Σάββατο της έβδομης ημέρας, αλλά ένα ειδικό Σάββατο — μια ιερή συνάθροιση προς τον Κύριο.

Συνεχίζοντας με τα εδάφια 10 και 11: «Μίλησε στους γιους του Ισραήλ και πες τους: Όταν μπειτε στη γη

που σας δίνω και θερίσετε τη σοδειά της, τότε θα φέρετε ένα δεμάτι από τις απαρχές της σοδειάς σας στον ιερέα· και αυτός θα το κουνήσει μπροστά στον Κύριο, για να γίνει αποδεκτό για σας· την επομένη του Σαββάτου ο ιερέας θα το κουνήσει». Αυτό το «κούνημα» του δεματιού, ή της χούφτας, από τις απαρχές της συγκομιδής σιτηρών του Ισραήλ, έπρεπε να γίνεται την δέκατη έκτη ημέρα του πρώτου μήνα, την «επόμενη ημέρα» μετά το ειδικό Σάββατο, που ήταν την δέκατη πέμπτη, όπως προαναφέρθηκε.

Τα εδάφια 15 και 16 αναφέρουν: «Θα μετρήσετε για σας από την επομένη του Σαββάτου, από την ημέρα που φέρατε το δεμάτι της προσφοράς της κυματίωσης [τη δέκατη έκτη ημέρα του πρώτου μήνα]· επτά Σαββάτα [49 ημέρες] θα συμπληρωθούν: Μέχρι την επομένη του έβδομου Σαββάτου θα μετρήσετε πενήντα ημέρες· και θα προσφέρετε μια νέα προσφορά τροφής στον Κύριο». Αυτή η πεντηκοστή ημέρα ήταν η Γιορτή των Εβδομάδων — ή η Γιορτή της Συγκομιδής. Αναφέρεται ως Γιορτή των Εβδομάδων επειδή η ημερομηνία κατά την οποία γινόταν η γιορτή καθοριζόταν με την καταμέτρηση επτά εβδομάδων, συν μία ημέρα, από τη στιγμή που προσφερόταν η δέσμη των απαρχών. Επιπλέον, η ελληνική λέξη Πεντηκοστή σημαίνει «η πεντηκοστή ημέρα». Ανάλογα με τον εβραϊκό υπολογισμό κάθε ημερολογιακού έτους, η ημερομηνία της Πεντηκοστής μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ του δεύτερου μισού του Μαΐου και του πρώτου μισού του Ιουνίου. Με βάση τον υπολογισμό του Λευιτικού 23, η αντίστοιχη ημερομηνία για την Πεντηκοστή φέτος ήταν η 23η Μαΐου 2026.

Σκοπός της γιορτής του Ισραήλ

Αυτή η γιορτή του Ισραήλ επρόκειτο να είναι μια γιορτή ευχαριστίας προς τον Θεό για τις απαρχές της συγκομιδής τους, εξ ου και το δεύτερο όνομά της, Γιορτή της Συγκομιδής. Αυτή ήταν μια ειδική συγκομιδή. Δεν ήταν η συγκομιδή λαχανικών ή φρούτων, αλλά η συγκομιδή σιτηρών — συγκεκριμένα κριθαριού και σιταριού. Οι απαρχές αυτής της συγκομιδής αφιερώνονταν στον Θεό. Κατά τη διάρκεια αυτής της γιορτής, προσφέρονταν πολλές προσφορές. Υπήρχαν ολοκαυτώματα, προσφορές κρέατος, προσφορές ποτού, προσφορές για την εξιλέωση των αμαρτιών και προσφορές ειρήνης — όλες προσφερόμενες ως εορτασμός ευχαριστίας προς τον Θεό για τη συγκομιδή των σιτηρών τους. Λευιτικό 23:16-20

Μια ειδική προσφορά αυτής της γιορτής ήταν να είναι μια «νέα προσφορά κρέατος», όπως σημειώνεται στο εδάφιο 16. Αυτή η προσφορά περιγράφεται στο εδάφιο 17: «Θα φέρετε από τις κατοικίες σας δύο αρτοσκευάσματα των δύο δεκάτων των απαρχών· θα είναι από λεπτό αλεύρι· θα είναι ψημένα με προζύμι· είναι οι απαρχές προς τον Κύριο». Οι Ισραηλίτες έπρεπε να προσφέρουν δύο αρτοσκευάσματα φτιαγμένα από τις απαρχές της συγκομιδής των σιτηρών τους. Τα ψωμιά έπρεπε να κυματίζουν ενώπιον του Κυρίου ως ευχαριστία και αφιέρωση σε αυτόν για τα δώρα της συγκομιδής τους. Πενήντα ημέρες νωρίτερα είχαν επίσης κυματίσει μια προσφορά ενώπιον του Θεού, αλλά ήταν μόνο μια χούφτα από τις απαρχές. Τώρα είχαν αρχίσει την πραγματική συγκομιδή των σιτηρών και έφεραν δύο ψωμιά, φτιαγμένα από ό,τι είχαν μόλις συγκομίσει, για να τα προσφέρουν στον Κύριο. Η

συγκομιδή τους θα συνεχιζόταν τώρα μέχρι να μαζευτούν όλα τα σιτηρά.

Αντιστοιχία με το Νέο Διαθήκη

Ο λόγος για τον οποίο αναλύουμε λεπτομερώς τη Γιορτή της Συγκομιδής του Ισραήλ, ή Γιορτή των Εβδομάδων, είναι ότι συνδέεται συγκεκριμένα με την Ημέρα της Πεντηκοστής της Καινής Διαθήκης. Πρώτον, παρατηρούμε την αντιστοιχία του χρόνου αυτής της γιορτής. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως από το Λευιτικό 23:5, η 14η ημέρα του πρώτου μήνα ήταν το Πάσχα του Ισραήλ. Στο Νέο Διαθήκη, αυτό αντιστοιχεί στον θάνατο του Ιησούς ως το μεγαλύτερο Πασχαλινό αρνί — «το Αρνίο του Θεού, που αφαιρεί την αμαρτία του κόσμου». (Ιωάννης 1:29). Ο θάνατος του Ιησούς συνέβη ακριβώς την ίδια ημερομηνία. Αναφερόμενοι και πάλι στο Λευιτικό 23:10,11, δύο ημέρες αργότερα, την 16η ημέρα του πρώτου μήνα, η δέσμη, ή η χούφτα, των απαρχών κυμάτιζε ενώπιον του Κυρίου. Αυτό αντιστοιχεί στην ανάσταση του Ιησούς, η οποία επίσης συνέβη δύο ημέρες μετά τον θάνατό του ως το Πασχαλινό αρνί. Όπως είχε προφητεύσει, ο Ιησούς παρέμεινε στον τάφο για τμήματα τριών ημερών — μέρος της 14ης, όλη την 15η και μέρος της 16ης ημέρας του πρώτου μήνα, σύμφωνα με τον εβραϊκό υπολογισμό. Ματθαίος 16:21· Λουκάς 9:22

Ο Απόστολος Παύλος είπε στην 1 Κορινθίους 15:20 ότι ο Ιησούς ήταν «τα πρώτα καρπούς των κοιμηθέντων». Ήταν το δεμάτι, η χούφτα, των απαρχών — ο πρώτος που αναστήθηκε από τους νεκρούς σε αιώνια ζωή με τη μεγάλη δύναμη του Θεού. (Κολοσσαείς 1:18). Αυτή η συμβολική «κίνηση» του δεμάτιου των απαρχών έδειξε την

αποδοχή από τον Θεό της λυτρωτικής θυσίας του Ιησού, αποτέλεσμα της οποίας ήταν η ανάστασή του από τους νεκρούς με θεία δύναμη. Τέλος, μετρώντας επτά Σαββάτα συν ένα, ή πενήντα ημέρες, από την ανάσταση του Ιησού, το δεμάτι των απαρχών, φτάνουμε στην Ημέρα της Πεντηκοστής, όπως καταγράφεται στο κεφάλαιο 2 των Πράξεων.

Ακριβώς όπως η γιορτή του Ισραήλ ήταν η αφιέρωση των πρώτων καρπών της συγκομιδής σιτηρών τους, η Ημέρα της Πεντηκοστής περιελάμβανε την αφιέρωση των μεγαλύτερων πρώτων καρπών — του «σιταριού» στον Θεό. Η εκκλησία, που αποτελείται από πιστούς χριστιανούς, επρόκειτο να συμπεριληφθεί ως μέρος της τάξης των απαρχών. Ο Ιησούς ήταν ο «πρώτος» της τάξης των απαρχών, αλλά και η εκκλησία, όπως αναφέρεται στην Επιστολή του Ιακώβου 1:18, είναι «ένα είδος απαρχών». Ο Ιωάννης ο Αποκαλυπτικός μιλά επίσης για τους πιστούς χριστιανούς ως «απαρχές» στην Αποκάλυψη 14:4, όπου τους περιγράφει ως «λυτρωμένους από τους ανθρώπους, απαρχές προς τον Θεό και προς το Αρνίο». Αυτή η αφιέρωση της εκκλησίας ξεκίνησε την Πεντηκοστή, κατά την οποία συμβολικά υψώθηκε, ή παρουσιάστηκε, ενώπιον του Ουράνιου Πατέρα ως αφιερωμένη σ' Αυτόν.

Αν εξετάσουμε την Ημέρα της Πεντηκοστής, αυτή ήταν το αποκορύφωμα τριών πολύ σημαντικών και ζωτικών γεγονότων στο σχέδιο του Θεού. Το πρώτο ήταν το αντίλυτρο της λύτρωσης, το οποίο ο Ιησούς παρείχε όταν πέθανε ως αντίστοιχο τίμημα για τον Αδάμ πάνω στο σταυρό. (1 Τιμόθεο 2:5,6). Το δεύτερο από αυτά τα εξαιρετικά γεγονότα ήταν η ανάσταση του Ιησού με τη μεγάλη δύναμη του Θεού.

(Εφεσίους 1:19-21). Το τρίτο ήταν η Ημέρα της Πεντηκοστής — η ημέρα της αφιέρωσης της μελλοντικής εκκλησίας στον Ουράνιο Πατέρα.

Η Ημέρα της Πεντηκοστής

Τα γεγονότα που περιλάμβανε η Ημέρα της Πεντηκοστής είναι πολυάριθμα. Δεν ήταν απλώς η ημέρα που το άγιο πνεύμα κατέβηκε πάνω στην εκκλησία. Αυτό πράγματι συνέβη, και τα οφέλη δεν ήταν μόνο για όσους ήταν παρόντες τότε, αλλά επεκτάθηκαν σε ολόκληρη την περίοδο από τότε, σε όσους έχουν αφιερώσει τη ζωή τους στον Θεό με τρόπο αποδεκτό.

Για εκείνους τους εκατόν είκοσι οπαδούς του Ιησού που είχαν συγκεντρωθεί στον επάνω όροφο και είχαν αφιερώσει τη ζωή τους σ' Αυτόν, η Ημέρα της Πεντηκοστής σήμαινε πολλά πράγματα (Πράξεις 1:15). Σήμαινε ότι ο Θεός είχε δεχτεί την καθαγίαση τους σ' Αυτόν. Σήμαινε ότι ήταν πλέον δικαιωμένοι στα μάτια Του. Σήμαινε ότι τώρα θα ξεκινούσε η ζωή της θυσίας τους, και σήμαινε ότι είχε πραγματοποιηθεί η γέννηση από το άγιο πνεύμα. Ως αποτέλεσμα, θα ήταν πλέον νέα πλάσματα εν Χριστώ Ιησού. Ρωμαίους 5:1· 12:1· 1 Πέτρου 1:3· 2 Κορινθίους 5:17

Η Ημέρα της Πεντηκοστής είχε επίσης μεγάλη σημασία για όλους τους αληθινούς χριστιανούς μέχρι σήμερα. Σήμαινε την έναρξη της «υψηλής κλήσης του Θεού στον Ιησού Χριστό» (Φιλιππησίους 3:14). Η Πεντηκοστή σήμαινε επίσης το χρίσμα, ή την αφιέρωση, της εκκλησίας ως τάξης, για να γίνει η «βασιλική ιεροσύνη» του Θεού (1 Πέτρου 2:9). Έδειξε ότι η ευκαιρία ήταν πλέον ανοιχτή για κάθε μεμονωμένο υποψήφιο μέλος αυτού του ιερατείου

να λάβει τα πράγματα που λάμβαναν εκείνοι στον άνω όροφο — την αποδοχή του Θεού της την καθαγίαση τους, τη δικαίωση, την αρχή της θυσίας τους και τη γέννηση από το άγιο πνεύμα. Από την Πεντηκοστή, κάθε υποψήφιο μέλος του βασιλικού ιερατείου έχει εισέλθει στην ίδια σχέση λόγω των γεγονότων που έλαβαν χώρα τότε.

Μπορεί μάλιστα να ειπωθεί ότι την Πεντηκοστή ξεκίνησε η διαδικασία της επαναφοράς του ανθρώπου στην αρμονία και την εύνοια του Θεού, ξεκινώντας από την εκκλησία. Πράγματι, η Ημέρα της Πεντηκοστής ήταν η πρώτη εξωτερική απόδειξη προς την ανθρωπότητα της καταλογισμού από τον Θεό των οφελών του αντίλυτρου που παρείχε ο Ιησούς. Ρωμαίους 4:16-25

Το άγιο πνεύμα

Η κατανόηση της έκχυσης του Αγίου Πνεύματος είναι το κλειδί για την εκτίμηση της πλήρους σημασίας της Πεντηκοστής. Τι είναι το άγιο πνεύμα; Σε γενικές γραμμές, το άγιο πνεύμα είναι η αόρατη δύναμη και επιρροή του Θεού. Υπήρχε πάντα. Ο Θεός είναι από αιώνα σε αιώνα, και έτσι η δύναμή Του και η επιρροή Του — το άγιο πνεύμα Του — είναι επίσης από αιώνα σε αιώνα.

Υπάρχει, ωστόσο, μια βαθύτερη έννοια του Αγίου Πνεύματος όσον αφορά τους αφοσιωμένους χριστιανούς. Για αυτούς, το Αγιο Πνεύμα μπορεί να οριστεί ως η άγια και δίκαιη επιρροή και δύναμη του Θεού που δίνει τη σπίθα της ζωής, τρέφει και κυβερνά τη νέα τους ζωή «εν Χριστώ» (2 Κορινθίους 5:17). Η λέξη «πνεύμα» προέρχεται από την ελληνική λέξη πνεύμα και σημαίνει «αναπνοή». Για να απλοποιήσουμε τον ορισμό του Αγίου Πνεύματος

για τον χριστιανό, μπορεί να παρομοιαστεί με αυτό που είναι η πνοή της ζωής για το φυσικό σώμα. Το σώμα πρέπει να έχει τη φυσική πνοή της ζωής. Αν η πνοή αφαιρεθεί από το φυσικό σώμα, αυτό πεθαίνει μέσα σε λίγα λεπτά. Ομοίως, χωρίς το Άγιο Πνεύμα — την άγια και δίκαιη επιρροή του Θεού — η νέα ζωή του χριστιανού εν Χριστώ δεν μπορεί να ζήσει, να αναπτυχθεί και να ωριμάσει.

Το άγιο πνεύμα την Πεντηκοστή

Το κεφάλαιο 2 των Πράξεων περιγράφει τι συνέβη την Ημέρα της Πεντηκοστής σε σχέση με τη χορήγηση του Αγίου Πνεύματος. Τα εδάφια 2-4 αναφέρουν: «Και ξαφνικά ήρθε ένας ήχος από τον ουρανό σαν ορμητικός ισχυρός άνεμος, και γέμισε όλο το σπίτι όπου κάθονταν. Και εμφανίστηκαν σε αυτούς γλώσσες σαν φλόγες φωτιάς, και κάθισαν πάνω σε καθέναν από αυτούς. Και όλοι γέμισαν από το άγιο πνεύμα και άρχισαν να μιλούν σε άλλες γλώσσες [ελληνικά: γλώσσες], όπως το πνεύμα τους έδινε να μιλήσουν».

Γιατί ο Θεός έδωσε μια τέτοια εξωτερική απόδειξη της αποστολής του αγίου πνεύματος ως «ήχο από τον ουρανό», «ισχυρό άνεμο που σφύριζε», «γλώσσες» σαν φωτιά και ομιλία σε άλλες γλώσσες; Υπήρχαν δύο λόγοι για τους οποίους έγινε αυτό.

Πρώτον, ήταν μια μαρτυρία για τους παρόντες. Η περιγραφή αναφέρει: «Κατοικούσαν στην Ιερουσαλήμ Εβραίοι, ευσεβείς άνδρες, από κάθε έθνος κάτω από τον ουρανό». Πολλοί Εβραίοι είχαν ταξιδέψει στην Ιερουσαλήμ επειδή ήταν μία από τις γιορτές τους. Όταν η χορήγηση του αγίου πνεύματος ενεργοποίησε τους αποστόλους και άρχισαν να μιλούν [ή ίσως να γίνονται κατανοητοί] σε άλλες

γλώσσες, αυτό ήταν μια μαρτυρία για όλους όσους είχαν συγκεντρωθεί εκεί (εδάφια 5,6). Πολλοί έμειναν έκπληκτοι και αναρωτιόνταν τι σήμαιναν αυτά τα πράγματα. Άλλοι κατηγορήσαν τους αποστόλους ότι ήταν μεθυσμένοι (εδάφια 12, 13). Αυτό οδήγησε τον Πέτρο να σηκωθεί και να μιλήσει στο πλήθος. Ανέφερε αποσπάσματα από τον προφήτη Ιωήλ και από τους Ψαλμούς, δίνοντας μια όμορφη μαρτυρία για το σχέδιο του Θεού, με επίκεντρο τον Ιησούς (εδάφια 14-40). Το αποτέλεσμα αυτής της μαρτυρίας αναφέρεται στο εδάφιο 41: «Την ίδια ημέρα προστέθηκαν σε αυτούς περίπου τρεις χιλιάδες ψυχές».

Δεύτερον, η αποστολή του Αγίου Πνεύματος την Πεντηκοστή ήταν μια επίδειξη της δύναμης και της επιρροής του Θεού, όπως δεν είχε ξαναδει ποτέ η ανθρώπινη δημιουργία. Αυτή η δύναμη κατέκλυσε με έναν ιδιαίτερο τρόπο τους αποστόλους, καθώς τους δόθηκαν διάφορα «χαρίσματα». Ο απόστολος Παύλος προσδιόρισε μερικά από αυτά τα χαρίσματα στην Α΄ Κορινθίους 12:28-30 ως: «χαρίσματα θεραπειών, βοηθειών, διακυβερνήσεων, ποικιλίας γλωσσών... θαυματουργών». Όλα αυτά ήταν μέρος των εξωτερικών χαρισμάτων του αγίου πνεύματος που δόθηκαν για να βοηθήσουν στην ίδρυση της Πρωτοχριστιανικής Εκκλησίας και στην εδραίωση της εξουσίας των αποστόλων. Ήταν μια τεράστια επίδειξη της δύναμης και της επιρροής του Θεού επάνω τους, εκδηλώνοντας την εξουσία Του εκ μέρους τους.

Μεγαλύτερη σημασία

Όσο εξαιρετικές και αν ήταν αυτές οι επιδείξεις, όσο συναρπαστικά και αν ήταν τα χαρίσματα, και παρόλο που πρόσθεσαν τρεις χιλιάδες υποψήφια μέλη στον

αριθμό τους σε μία μέρα, τίποτα από αυτά δεν ήταν η πιο σημαντική σημασία της Πεντηκοστής. Η μεγαλύτερη σημασία της Πεντηκοστής αφορούσε το κύριο έργο του αγίου πνεύματος, το οποίο επρόκειτο να είναι εσωτερικό. Αυτό το έργο δεν επρόκειτο να το δει ο άνθρωπος. Ήταν, στην πραγματικότητα, το έργο της ανάπτυξης της ζωής του νέου πλάσματος κάθε μεμονωμένου μέλους του «σώματος του Χριστού». 1 Κορινθίους 12:27

Το πιο σημαντικό γεγονός που σχετίζεται με την Ημέρα της Πεντηκοστής ήταν η προσωπική γέννηση κάθε μαθητή από το άγιο πνεύμα. Στην 1 Κορινθίους 12, ο Παύλος συζητά ακριβώς αυτό το θέμα. Αφού περιγράφει τα διάφορα χαρίσματα του πνεύματος στους προηγούμενους στίχους, δηλώνει στο στίχο 31: «Επιζητείτε τα καλύτερα χαρίσματα· και όμως θα σας δείξω έναν πιο άριστο δρόμο». Ο «πιο άριστος δρόμος» ήταν το θέμα του αμέσως επόμενου κεφαλαίου, της Α΄ Κορινθίων 13, στο οποίο ο απόστολος επικεντρώθηκε αποκλειστικά στην ποιότητα του χαρακτήρα της αγάπης. Η αγάπη είναι το άθροισμα των καρπών του Πνεύματος, στα οποία περιγράφεται η ανάπτυξη της νέας ζωής εν Χριστώ (Γαλάτες 5:22,23). Αυτός ήταν ο πιο άριστος δρόμος, το πιο άριστο έργο του Αγίου Πνεύματος και η μεγαλύτερη σημασία της Πεντηκοστής.

Τα έργα του αγίου πνεύματος

Το εσωτερικό έργο του Αγίου Πνεύματος, το οποίο ο Παύλος συνόψισε ως αγάπη, αναφέρεται σε πολλά εδάφια της Καινής Διαθήκης. Το 8ο κεφάλαιο της Επιστολής προς Ρωμαίους περιέχει μια λεπτομερή συζήτηση για το Άγιο Πνεύμα, η οποία προσφέρει μεγάλη διαφώτιση και καθοδήγηση στους οπαδούς του Χριστού. Η φράση «άγιο πνεύμα» ή «πνεύμα»

αναφέρεται περίπου είκοσι φορές μόνο σε αυτό το κεφάλαιο. Τα έργα του Αγίου Πνεύματος, όπως περιγράφονται εδώ, μπορούν να χωριστούν σε δέκα τομείς.

1. Τα εδάφια 1 και 2 αναφέρονται στο άγιο πνεύμα ως «νόμο», έναν νόμο ζωής. Ο χριστιανός πρέπει να έχει το άγιο πνεύμα — έναν νόμο ζωής — αλλιώς το νέο πλάσμα πεθαίνει. Τα εδάφια αυτά αναφέρουν: «Δεν υπάρχει λοιπόν πλέον καμία καταδίκη για όσους είναι εν Χριστώ Ιησού. ... Διότι ο νόμος του Πνεύματος της ζωής εν Χριστώ Ιησού με ελευθέρωσε από τον νόμο της αμαρτίας και του θανάτου». Αυτό το απόσπασμα όχι μόνο λέει ότι το άγιο πνεύμα είναι ένας «νόμος» ζωής, αλλά επίσης έχει ελευθερώσει τους ακόλουθους του Ιησού από τον άλλο νόμο υπό τον οποίο βρισκόντουσαν προηγουμένως — τον «νόμο της αμαρτίας και του θανάτου».

2. Το άγιο πνεύμα είναι μια επιρροή με την οποία κάποιος περπατά και σκέφτεται. Τα εδάφια 4 έως 6 το αναδεικνύουν αυτό: «Για να εκπληρωθεί η δικαιοσύνη του νόμου σε εμάς, που δεν περπατάμε σύμφωνα με τη σάρκα, αλλά σύμφωνα με το πνεύμα. Διότι όσοι είναι σύμφωνα με τη σάρκα, φροντίζουν τα πράγματα της σάρκας· αλλά όσοι είναι σύμφωνα με το πνεύμα, τα πράγματα του πνεύματος. Διότι η σαρκική διάθεση είναι θάνατος· αλλά η πνευματική διάθεση είναι ζωή και ειρήνη».

3. Η γέννηση του Αγίου Πνεύματος ενσαρκώνει τη σκέψη του «Χριστού εν υμίν, της ελπίδος της δόξης» (Κολοσσαείς 1:27). Η Ρωμαίους 8:9,10 υπαινίσσεται αυτό, λέγοντας: «Δεν είστε κατά σάρκα, αλλά κατά πνεύμα, εάν το πνεύμα του Θεού κατοικεί εν υμίν. Εάν δε κάποιος δεν έχει το πνεύμα του Χριστού, δεν

είναι δικός Του. Και αν ο Χριστός είναι μέσα σας, το σώμα είναι νεκρό εξαιτίας της αμαρτίας· αλλά το πνεύμα είναι ζωή εξαιτίας της δικαιοσύνης». Αυτό το άγιο πνεύμα του Θεού ή, όπως το αναφέρει επιπλέον ο Παύλος, το «Πνεύμα του Χριστού», πρέπει να είναι «μέσα» στους οπαδούς Του. Ο Χριστός δεν είναι κυριολεκτικά μέσα μας. Είναι το πνεύμα της γέννησής Του, η επιρροή Του, που βρίσκεται στην καρδιά μας και που μας παρακινεί. 1 Ιωάννη 2:27

4. Το τέταρτο έργο του Αγίου Πνεύματος περιγράφεται στη Ρωμαίους 8:11, όπου λέει: «Εάν το πνεύμα εκείνου που ανέστησε τον Ιησού από τους νεκρούς κατοικεί μέσα σας, εκείνος που ανέστησε τον Χριστό από τους νεκρούς θα ζωντανέψει και τα θνητά σώματά σας μέσω του Πνεύματός του που κατοικεί μέσα σας». Το άγιο πνεύμα «ζωντανεύει», δίνει ζωή. Δίνει σε κάποιον την ευκαιρία να υπηρετήσει τον Θεό, να κατανοήσει την Αλήθεια Του, να γίνει αποδεκτή θυσία, και τελικά θα δώσει το «στέμμα της ζωής» σε όσους είναι πιστοί μέχρι θανάτου. Αποκάλυψη 2:10

5. Η δράση του αγίου πνεύματος πάνω στο νου μας μας βοηθά να νεκρώσουμε, ή να θανατώσουμε, τις πράξεις της πεπτωκυίας σάρκας μας. Η επιστολή προς Ρωμαίους 8:13 λέει: «Εάν ζείτε κατά σάρκα, θα πεθάνετε· εάν όμως διαμέσου του πνεύματος νεκρώνετε τις πράξεις του σώματος, θα ζήσετε».

6. Ένα άλλο έργο του αγίου πνεύματος αναφέρεται στο εδάφιο 14: «Όσοι οδηγούνται από το άγιο πνεύμα, αυτοί είναι υιοί του Θεού». Το άγιο πνεύμα οδηγεί και κατευθύνει τον χριστιανό. Αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως η προνοητική φροντίδα του Θεού προς τους οπαδούς Του. Το άγιο πνεύμα Του επιφέρει

αυτή τη φροντίδα, συνοδεύοντας τους οπαδούς Του σε κάθε βήμα του στενού δρόμου. Ο ποιητής του ύμνου έχει γράψει: «Προτιμώ να περπατώ στο σκοτάδι με τον Θεό, παρά να πηγαίνω μόνος στο φως». Ο λαός του Θεού μπορεί να το πει αυτό επειδή είναι το άγιο πνεύμα — η προνοητική επιρροή και δύναμή Του — που καθοδηγεί και κατευθύνει τη ζωή τους.

7. Η γέννηση από το άγιο πνεύμα είναι μια διαβεβαίωση της υιότητας. Το εδάφιο 15 αναφέρει: «Δεν λάβατε πνεύμα δουλείας πάλι για να φοβάστε, αλλά λάβατε το πνεύμα της υιοθεσίας [υιότητας], με το οποίο φωνάζουμε: Αββά, Πατέρα». Τι διαβεβαίωση δίνει το πνεύμα στους οπαδούς του Χριστού ότι είναι παιδιά του Θεού!

8. Το εδάφιο 16 λέει: «Το ίδιο το πνεύμα μαρτυρεί μαζί με το πνεύμα μας, ότι είμαστε παιδιά του Θεού». Αυτή είναι μια βεβαίωση ότι το πνεύμα μας, η καρδιά μας, τα κίνητρά μας, τα οποία έχουν δοθεί στον Κύριο με καθαγίαση, βρίσκονται στο ίδιο «μήκος κύματος», όπως λέμε, με τον Θεό — δηλαδή, «μαρτυρούν» μαζί με το άγιο πνεύμα. Όταν αυτά μαρτυρούν μαζί, είναι μια δήλωση ότι έχουμε τους ίδιους στόχους που ο Θεός, μέσω του αγίου πνεύματος, επιδιώκει μέσα μας.

9. Το άγιο πνεύμα δεν μας εμποδίζει να συμμετέχουμε στις δοκιμασίες και τα «στεναγμοί» της παρούσας ζωής, όσο βρισκόμαστε εν σαρκί. Είναι αλήθεια ότι η δύναμη του Θεού μπορεί να επιτύχει τα πάντα, και ίσως θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει το άγιο πνεύμα Του για να μας εμποδίσει να περάσουμε τις δοκιμασίες και τα στεναγμοί της σάρκας. Ωστόσο, αυτό δεν είναι προς το συμφέρον μας. Αυτή η πτυχή του αγίου

πνεύματος φαίνεται στο εδάφιο 23: «Και εμείς οι ίδιοι, που έχουμε τις απαρχές του αγίου πνεύματος, ακόμη και εμείς οι ίδιοι στενάζουμε μέσα μας, περιμένοντας την υιοθεσία, δηλαδή την απολύτρωση του σώματός μας».

10. Τα εδάφια 26 και 27 λένε: «Το πνεύμα επίσης βοηθά τις αδυναμίες μας· διότι δεν ξέρουμε τι πρέπει να προσευχηθούμε όπως πρέπει· αλλά το ίδιο το πνεύμα μεσολάβει για μας με στεναγμούς που δεν μπορούν να εκφραστούν. Και αυτός που ερευνά τις καρδιές ξέρει ποια είναι η διάθεση [ελληνικά: κλίση] του πνεύματος, επειδή [αυτό] μεσολάβει για τους αγίους σύμφωνα με το θέλημα του Θεού». Το άγιο πνεύμα, καθώς μαρτυρεί μαζί με το πνεύμα μας, μας βοηθά σε εκείνες τις στιγμές που δυσκολευόμαστε να προσευχηθούμε στον Πατέρα όπως θα θέλαμε, ή δεν ξέρουμε για τι πρέπει να προσευχηθούμε. Όπως αναφέρει ο στίχος, το Πνεύμα μεσιτεύει «σύμφωνα με το θέλημα του Θεού».

Γεμάτοι από το Πνεύμα

Ο Απόστολος Παύλος μας προειδοποιεί να μην «σβήνουμε» το Πνεύμα — να μην αποκηρύσουμε εσκεμμένα τη ζωοποιό δύναμη του νέου πλάσματος. (1 Θεσσαλονικείς 5:19). Πρέπει να είμαστε σε εγρήγορση ακόμη και για την παραμικρή εσκεμμένη αντίσταση σε αυτό το θέμα. «Μην θλίβετε το άγιο πνεύμα του Θεού», λέει ο Παύλος στην Εφεσίους 4:30. Αντίθετα, ας προσπαθήσουμε να αποκτήσουμε το μέγιστο δυνατό μέτρο της επιρροής και της δύναμης του Θεού — να «γεμίσουμε με το Πνεύμα» (Εφεσίους 5:18). Έτσι, παραμένοντας πιστοί ακόμη και «μέχρι θανάτου», μπορούμε να εκτιμήσουμε πραγματικά τη σημασία της Πεντηκοστής και τις ευλογίες που απορρέουν από

αυτήν για τους Χριστιανούς που έχουν αφιερώσει τη ζωή τους για να ακολουθήσουν τα βήματα του Ιησού, που χαρακτηρίζονται από θυσία, πόνο και υπηρεσία προς τον Ουράνιο Πατέρα ().

Η Δέμπορα και ο Βαράκ

Κλειδιά εδάφια: «Και η Δέμπορα, η προφήτισσα, η γυναίκα του Λατιδώθ, αυτή έκρινε τον Ισραήλ εκείνη την εποχή. Και κατοικούσε κάτω από τη φοινικιά της Δέμπορας, μεταξύ Ραμά και Βηθέλ, στο βουνό Εφραίμ· και οι γιοι του Ισραήλ ανέβαιναν σ' αυτήν για κρίση.»
Κριτές 4:4,5

Επιλεγμένα εδάφια:
Κριτές 4:1-24; 5:1-3

Αφού απολάμβαναν μια περίοδο ειρήνης και ευλογίας ογδόντα ετών, το Ισραήλ υπέστη διωγμό από τους Χαναανίους, υπό την ηγεσία του βασιλιά Ιαβίν και του στρατηγού του Σισέρα, λόγω της απιστίας του. Ωστόσο, σύμφωνα με την πρόνοια του Θεού, μια ευσεβής γυναίκα ανέλαβε ηγετική θέση. Ήταν η Δέμπορα, προφήτισσα και κριτής του Ισραήλ.

Ζήτησαν τη συμβουλή της Δέμπορας, καθώς καθόταν «κάτω από τη φοινικιά», όπως αναφέρεται στα βασικά μας εδάφια. Ήταν μια γυναίκα με τεράστια σοφία, ακεραιότητα και θάρρος. Αφού εκτίμησε την αξιοθρήνητη κατάσταση του Ισραήλ, η Δέμπορα αναζήτησε τον πολεμιστή Βαράκ. Του είπε: «Δεν διέταξε ο Κύριος, ο Θεός του Ισραήλ, λέγοντας: Πήγαινε και συγκέντρωσε στο όρος Θαβώρ δέκα χιλιάδες άνδρες από τους γιους του Νεφθαλί και των γιων του Ζαβουλών; Και εγώ θα

φέρει προς εσένα... τον Σισέρα, τον αρχηγό του στρατού του Ιαβίν, με τα άρματά του και το πλήθος του· και θα τον παραδώσω στα χέρια σου». Κριτές 4:6,7

Ο Βαράκ είχε ακούσει αυτό το μήνυμα και πριν, αλλά δεν είχε κάνει τίποτα γι' αυτό. Τώρα, με την ενθάρρυνση της Δέμπορας, ήρθε η ώρα να δράσει. Ο Βαράκ εξακολουθούσε να διστάζει, αν και ο λόγος του Κυρίου θα έπρεπε να ήταν αρκετός για να τονώσει την πίστη του και να ενδυναμώσει την ηγεσία του. Είπε στη Δέμπορα: «Αν έρθεις μαζί μου, τότε θα πάω· αλλά αν δεν έρθεις μαζί μου, τότε δεν θα πάω». (εδάφιο 8). Η διστακτικότητα του Βαράκ έδειξε μια αδυναμία στην πίστη του. Η Δέμπορα δήλωσε ότι θα πήγαινε μαζί με τον Βαράκ, αλλά η νίκη και η τιμή που θα προέκυπταν δεν θα ήταν εξ ολοκλήρου δικές του. Είπε: «Σίγουρα θα πάω μαζί σου· παρόλα αυτά, το ταξίδι που θα κάνεις δεν θα είναι για τη δική σου τιμή· διότι ο Κύριος θα παραδώσει τον Σισέρα στα χέρια μιας γυναίκας.» εδάφιο 9

Η μάχη εναντίον του Σισέρα, του στρατού του και των εννιακοσίων αρμάτων του κατέληξε σε πλήρη συντριβή. Ο Θεός τους παρέδωσε στα χέρια του Βαράκ, όπως είχε υποσχεθεί. Ο Σισέρα εγκατέλειψε το άρμα του και προσπάθησε να διαφύγει με τα πόδια. Ο Κύριος φρόντισε να τον περιμένει μια άλλη γενναία γυναίκα του Ισραήλ. Η Ιαήλ, η γυναίκα του Χέβερ, προσκάλεσε τον Σισέρα, που ήταν πλέον φυγάς, να βρει καταφύγιο στη σκηνή της. Του έδωσε γάλα να πιει και μετά τον σκέπασε. εδάφια 13-19

Κουρασμένος από τη μάχη, ο Σισέρα έπεσε σε βαθύ ύπνο. Η Ιαήλ άρπαξε αποφασιστικά ένα παλούκι της σκηνής στο ένα χέρι και ένα σφυρί στο άλλο. Μπήκε

στη σκηνή όπου κοιμόταν ο εχθρός και καταπιεστής του Ισραήλ και έμπηξε το παλούκι μέσα από το κρόταφό του στο έδαφος. (εδάφια 21,22). Η νίκη του Ισραήλ ήταν πλέον ολοκληρωτική και, όπως είχε προφητεύσει η Δέμπορα, ο Σισέρα έπεσε «από το χέρι μιας γυναίκας».

Η Δέμπορα και ο Βαράκ μας δίνουν σπουδαία μαθήματα από δύο διαφορετικές οπτικές γωνίες. Όταν ο Θεός μας δίνει εντολή, εμείς πρέπει να είμαστε έτοιμοι να υπακούσουμε αμέσως. Η Δέμπορα ήταν πιστή και αποφασισμένη να κάνει το θέλημα του Θεού. Έλαβε μια μεγάλη ευλογία, καθώς έγινε παράδειγμα πίστης στον Λόγο του Θεού. Η εμπειρία του Βαράκ μας διδάσκει ότι ο Θεός μπορεί να μας δώσει τη νίκη, ακόμα και όταν είμαστε αδύναμοι στην πίστη. «Ευχαριστούμε τον Θεό, που μας δίνει τη νίκη μέσω του Κυρίου μας Ιησού Χριστού.» 1 Κορινθίους 15:57

Η προσευχή της Άννας εισακούστηκε

Κλειδί εδάφιο: «Και όταν ήρθε η ώρα, αφού η Άννα συνέλαβε, γέννησε έναν γιο και τον ονόμασε Σαμουήλ, λέγοντας: «Επειδή τον ζήτησα από τον Κύριο».
1 Σαμουήλ 1:20

Επιλεγμένα εδάφια:
1 Σαμουήλ 1:1-28; 2:1-11

Πριν από την εποχή που ο Ισραήλ είχε βασιλιάδες, υπήρχε ένας άνδρας ονόματι Ελκανά, ο οποίος είχε δύο συζύγους, την Πενίνα και την Χάνα. Η Πενίνα είχε παιδιά, ενώ η Χάνα δεν είχε. Κάθε χρόνο ο Ελκανά πήγαινε την οικογένειά του στη Σηλώ για να προσκυνήσει και να προσφέρει θυσία στον Κύριο, δίνοντας ένα μερίδιο από τη θυσία σε κάθε μέλος της οικογένειάς του. Ο Ελκανά έδινε διπλό μερίδιο στη Χάνα λόγω της μεγάλης αγάπης που της είχε.

Η Πενίνα, όμως, χλεύαζε την Χάνα επειδή δεν είχε παιδιά, και αυτή η σκληρότητα συνεχιζόταν χρόνο με το χρόνο, προκαλώντας την Χάνα να κλαίει και να μην τρώει. Τελικά, μια χρονιά, η Χάνα προσευχήθηκε σιωπηλά στον Θεό και έκανε έναν όρκο λέγοντας: «Ω, Παντοδύναμε Κύριε, αν μόνο δεις τη δυστυχία της δούλης σου και με θυμηθείς, και δεν ξεχάσεις τη δούλη σου αλλά της δώσεις έναν γιο, τότε θα τον δώσω στον Κύριο για όλες τις ημέρες της

ζωής του, και κανένα ξυράφι δεν θα αγγίξει ποτέ το κεφάλι του». 1 Σαμουήλ 1:1-11

Ο Θεός άκουσε την προσευχή της Χάνα. Τον επόμενο χρόνο γέννησε έναν γιο και τον ονόμασε Σαμουήλ (εδάφια 19,20). Ο όρκος που είχε δώσει στον Θεό, να μην αφήσει ξυράφι να αγγίξει το κεφάλι του γιου της, ήταν ο όρκος του Ναζιραΐτη. Αυτός ήταν «ένας ειδικός όρκος, ένας όρκος απομόνωσης στον Κύριο». Ως μέρος αυτού του όρκου, εκτός από το να μην κόβονται τα μαλλιά, δεν επιτρεπόταν να πίνεται κρασί, ούτε να τρώγεται οτιδήποτε από το αμπέλι. Όποιος έπαιρνε αυτόν τον όρκο δεν έπρεπε να έρχεται σε επαφή με κανένα πτώμα, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων μελών της οικογένειας. (Αριθμοί 6:1-21). Καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου που ένα άτομο βρισκόταν υπό τον όρκο του Ναζιραίου, το άτομο αυτό ήταν «άγιο στον Κύριο». στίχος 8

Το όνομα Χάνα σημαίνει «ευνοία» ή «χάρη». Στους οπαδούς του Κυρίου λέγεται: «Δι' της χάριτος σώζεσθε διά της πίστεως· και τούτο δεν προέρχεται από εσάς· είναι δώρο του Θεού. Όχι από έργα, ώστε να μην καυχηθεί κανείς». (Εφεσίους 2:8,9). Η Χάνα ζούσε μια ζωή προσευχής. Προσευχόταν όταν ήταν ταραγμένη. Προσευχόταν επίσης όταν ήταν ευγνώμων, όπως όταν παρουσίασε το παιδί της, τον Σαμουήλ, στον αρχιερέα Ηλεί. 1 Σαμουήλ 2:1-11

Η προτροπή του Παύλου είναι: «Μην ανησυχείτε για τίποτα, αλλά σε όλα, με προσευχή και δέηση, με ευχαριστία, παρουσιάστε τα αιτήματά σας στον Θεό. Και η ειρήνη του Θεού, που υπερβαίνει κάθε νόηση, θα φυλάξει τις καρδιές σας και τα μυαλά σας στον Χριστό». (Φιλιππησίους 4:6,7, NIV). Πρέπει να εναποθέτουμε πλήρως την ελπίδα και την

εμπιστοσύνη μας στον Θεό, να έχουμε πνεύμα χαράς και να προσευχόμαστε συνεχώς, ζητώντας σύμφωνα με τις υποσχέσεις Του. Έτσι, θα έχουμε την ειρήνη του Θεού και θα είμαστε σε θέση να «ευχαριστούμε σε όλες τις περιστάσεις», ό,τι κι αν επιτρέπουν οι προνοίες Του. 1 Θεσσαλονικείς 5:16-18, NIV

Η Άννα έκανε μια μεγάλη θυσία στον Θεό. Αφιέρωσε τον γιο της, τον Σαμουήλ, να ζήσει τον όρκο του Ναζιραίου, δηλαδή την πλήρη αφιέρωση στον Κύριο για όλες τις ημέρες της ζωής του. Σήμερα, οι καθαγιασμένοι οπαδοί του Χριστού έχουν επίσης κάνει έναν όρκο πλήρους καθαγίασης στον Θεό για όλη τους τη ζωή, συμπεριλαμβανομένης της απομάκρυνσης από τα «νεκρά πράγματα» αυτού του παρόντος κακού κόσμου. Αντ' αυτού, «ντύνονται τον Χριστό», αναπτύσσοντας τους καρπούς και τις χάρες του Αγίου Πνεύματος. Γαλάτες 3:27· Εφεσίους 4:24· Κολοσσαείς 3:10-17

Ο Ιωνάθαν και ο Δαβίδ — Πιστοί φίλοι

Κεντρικό εδάφιο: «Και ο Ιωνάθαν είπε στον Δαβίδ: “Πήγαινε ειρηνικά, αφού και οι δύο ορκιστήκαμε στο όνομα του Κυρίου, λέγοντας: Ο Κύριος να είναι ανάμεσα σε μένα και σε σένα, και ανάμεσα στο σπέρμα μου και στο σπέρμα σου για πάντα”. Και σηκώθηκε και έφυγε· και ο Ιωνάθαν μπήκε στην πόλη.»
1 Σαμουήλ 20:42

Επιλεγμένες Γραφές:
1 Σαμουήλ 18:1-9; 19:1-7; 20:1-42

Αφού κυβερνήθηκε για αρκετούς αιώνες από κριτές, ο Ισραήλ επιθυμούσε έναν βασιλιά, ώστε να είναι όπως όλα τα άλλα έθνη γύρω του. Ο Θεός είχε πει στον Μωυσή ότι αυτή η μέρα θα ερχόταν και είχε καθορίσει τις προϋποθέσεις για έναν τέτοιο βασιλιά (Δευτερονόμιο 17:14-20). Ο Σαμουήλ ήταν μια βασική μορφή στην ίδρυση ενός βασιλείου υπό τον Σαούλ. Ήταν ο Σαμουήλ που αργότερα είπε στον Σαούλ ότι το βασίλειό του θα του αφαιρεθεί λόγω της ανυπακοής του προς τον Θεό και ότι θα τον διαδεχθεί ένας άνδρας κατά την καρδιά του Θεού. (1 Σαμουήλ 13:13,14). Ήταν επίσης ο Σαμουήλ που έχρισε τον Δαβίδ, όταν ο Θεός του πρόσταξε: «Σήκω, έχρισέ τον, διότι αυτός είναι». 1 Σαμουήλ 16:12,13

Ως αποτέλεσμα αυτού του χρίσματος, το πνεύμα του Κυρίου κατέληξε με δύναμη επάνω στον Δαβίδ, ενώ ταυτόχρονα απομακρύνθηκε από τον Σαούλ. Παρατηρώντας τη μελαγχολική κατάσταση του βασιλιά, οι υπηρέτες του έστειλαν να φέρουν τον Δαβίδ για να παίξει τη λύρα του και να προσφέρει μουσική ανακούφιση στον ταλαιπωρημένο ηγέτη. Ο Σαούλ άρχισε να εκτιμά την υπηρεσία του Δαβίδ και τον έκανε οπλοφόρο του. εδάφια 14-23

Ένα σημαντικό αποτέλεσμα αυτών των γεγονότων ήταν η αντίδραση του γιου του Σαούλ, του Ιωνάθαν, στην μεγάλη υπηρεσία που ο Δαβίδ πρόσφερε στον πατέρα του και στον λαό του Ισραήλ. «Ο Ιωνάθαν συνδέθηκε με την ψυχή του Δαβίδ, και ο Ιωνάθαν τον αγάπησε όπως την ίδια του την ψυχή. ... Τότε ο Ιωνάθαν και ο Δαβίδ έκαναν μια διαθήκη, επειδή τον αγαπούσε όπως την ίδια του την ψυχή.» (1 Σαμουήλ 18:1,3). Έτσι, βλέπουμε τη διαμόρφωση μιας φιλίας που βασιζόταν στην αμοιβαία αγάπη για την υπηρεσία του Θεού, όπως φαίνεται και στα λόγια του Κλειδιού μας.

Αυτή η φιλία σύντομα θα τεθεί σε δοκιμασία. Μετά τη νίκη του Δαβίδ επί του στρατού των Φιλισταίων, ο λαός ανακήρυξε: «Ο Σαούλ σκότωσε χιλιάδες, και ο Δαβίδ δεκάδες χιλιάδες» (εδάφιο 7). Ο Σαούλ ήταν έξαλλος και σκέφτηκε να συνωμοτήσει εναντίον του Δαβίδ. Ωστόσο, καθώς ο Δαβίδ κέρδιζε τη μία μάχη μετά την άλλη εναντίον των εχθρών του Ισραήλ, ο Σαούλ αποφάσισε να ακολουθήσει έναν πιο άμεσο τρόπο για να τον απομακρύνει. Διέταξε τον γιο του Ιωνάθαν και τους υπηρέτες του να σκοτώσουν τον Δαβίδ. 1 Σαμουήλ 19:1

Ο Ιωνάθαν αγαπούσε τον πατέρα του και, ως ο μεγαλύτερος από τους τέσσερις γιους, ήταν ο

επόμενος βασιλιάς του Ισραήλ. Η ύψιστη αφοσίωσή του, ωστόσο, ήταν στον Θεό του Ισραήλ. Όπως καταγράφεται στο 1 Σαμουήλ 19:4, ο Ιωνάθαν είπε στον Σαούλ ότι διαπράττει μεγάλη αμαρτία συνωμοτώντας κατά της ζωής ενός ανθρώπου που είχε προσφέρει ανεκτίμητες υπηρεσίες στη χώρα του και του οποίου η πίστη ήταν σταθερή και αφοσιωμένη. Τα λόγια του Ιωνάθαν είχαν θετική επίδραση στο παρορμητικό μυαλό του πατέρα του. Ο Σαούλ δεσμεύτηκε με όρκο να εγκαταλείψει τον εχθρικό του σκοπό (εδάφια 6,7). Έτσι, μέσω της παρέμβασης του Ιωνάθαν, επιτεύχθηκε μια προσωρινή συμφιλίωση, και ο Δαβίδ επέστρεψε στην υπηρεσία του βασιλιά και του λαού του Ισραήλ.

Στις παραπάνω εμπειρίες βρίσκουμε ένα ανεκτίμητο μάθημα για το πώς να θέτουμε τα θεμέλια της αγάπης για τους αδελφούς μας. «Κανείς δεν έχει μεγαλύτερη αγάπη από αυτή, να θυσιάσει κάποιος τη ζωή του για τους φίλους του.» Ιωάννης 15:13

Μάθημα για τις 28 Ιουνίου

Ο Αμώς, ένας θαρραλέος προφήτης

Κλειδί εδάφιο: «Και ο Κύριος με πήρε ενώ
έβοσκα το ποίμνιο, και ο Κύριος μου είπε:
Πήγαινε, προφήτευσε στον λαό μου τον
Ισραήλ.»
Αμώς 7:15

Επιλεγμένα εδάφια:
Αμώς 1:1; 2:6-16; 3:1-15; 7:10-17; 9:11-15

Ο Αμώς ήταν καταγόμενος από την Τεκοά, που βρισκόταν περίπου έξι μίλια νότια της Βηθλεέμ. Προφανώς, όμως, ταξίδεψε βόρεια στο έδαφος του βασιλείου των δέκα φυλών και εκεί ανέλαβε το μεγαλύτερο μέρος της διακονίας του. Ο Αμώς προφήτευσε τις φοβερές καταστροφές που θα έπλητταν τον Ισραήλ εξαιτίας της αμαρτίας του, και υπέστη διωγμό εξαιτίας της πιστότητάς του. Αμώς 2:6-16; 7:10-17

Μέσω του Αμώς ο Κύριος είπε στον Ισραήλ: «Μόνο εσάς γνώρισα από όλες τις οικογένειες της γης: γι' αυτό, θα σας τιμωρήσω για όλες τις ανομίες σας». Στη συνέχεια τίθεται το ερώτημα: «Μπορούν δύο να περπατήσουν μαζί, αν δεν συμφωνούν;» (Αμώς 3:2,3). Εδώ το θέμα είναι ότι, αφού ο Κύριος είχε κάνει το Ισραήλ αποκλειστικά λαό Του, περίμενε από αυτό αδιαίρετη πίστη. Αν δεν Τον λατρεύουν και δεν

Τον υπηρετούν με αυτόν τον τρόπο, θα τιμωρηθούν αυστηρά.

Στα εδάφια 11-15 του ένατου και τελευταίου κεφαλαίου του Αμώς, ο Θεός, μέσω του προφήτη, προφητεύει την αποκατάσταση του Ισραήλ και την εκ νέου οικοδόμηση της «σκηνής του Δαβίδ που έχει πέσει». Στην Πράξη 15:13-18, αυτή η προφητεία αναφέρεται από τον Απόστολο Ιάκωβο, στον οποίο προσθέτει: «Γνωστά στον Θεό είναι όλα τα έργα Του από την αρχή του κόσμου». Ο Θεός έχει τον κατάλληλο χρόνο για κάθε πτυχή του σχεδίου Του. Όλη η δημιουργία είναι υπό την ευθύνη Του, και όλοι οι σκοποί Του για τον Ισραήλ και όλα τα έθνη θα εκπληρωθούν. Ησαΐας 55:11

Ο λαός του Κυρίου σήμερα, όπως ο Αμώς, δεν πρέπει να αποθαρρύνεται και να σιωπά, αλλά πρέπει να λείι την αλήθεια με αγάπη, ειδικά την ελπίδα της βασιλείας της δικαιοσύνης και της ειρήνης. Το συμπέρασμα της προφητείας του Αμώς, καθώς και η αναφορά του Ιακώβου σε αυτήν, θα εκπληρωθούν πλήρως με την εγκαθίδρυση της βασιλείας του Θεού, υπό την κυριαρχία του Χριστού, όταν στους «υπόλοιπους ανθρώπους» θα δοθεί η ευκαιρία να επικαλεστούν τον Κύριο και να ευλογηθούν. Πράξεις 15:16,17

Σχετικά με αυτή την υποσχεθείσα εποχή που θα έρθει σύντομα, διαβάζουμε τα εξής λόγια: «Και δεν θα διδάσκει πλέον ο καθένας τον πλησίον του, ούτε ο καθένας τον αδελφό του, λέγοντας: Γνώρισε τον Κύριο· διότι όλοι θα με γνωρίσουν, από τον μικρότερο έως τον μεγαλύτερο. Διότι θα ελεήσω την ανομία τους, και τις αμαρτίες τους και τις ανομίες τους δεν θα τις θυμάμαι πλέον.» (Εβραίους 8:11,12). Αυτές οι υποσχέσεις θα δοθούν πρώτα στον Ισραήλ

και μετά θα φτάσουν σε κάθε έθνος. Όλη η ανθρωπότητα θα έχει τη βοήθεια του Χριστού και της δοξασμένης Εκκλησίας Του, μαζί, το «βασιλικό ιερατείο». (1 Πέτρου 2:9). Και τότε, «η γη θα γεμίσει από τη γνώση του Κυρίου». Έχουμε επίσης τη βεβαιότητα ότι η γνώση του Θεού θα γίνει τόσο σαφής, ώστε «οι περιπλανώμενοι, αν και ανόητοι, δεν θα σφάλουν σε αυτήν». Ησαΐας 11:9· 35:8

Τι λαμπρή προοπτική απλώνεται μπροστά μας, για την οποία πρέπει να είμαστε πάντα ευγνώμονες, και η οποία κατέστη δυνατή χάρη στην προσφορά του αγαπημένου Υιού του Ουράνιου Πατέρα. (Ιωάννης 3:16; Ρωμαίους 6:23). Σκεφτείτε για μια στιγμή πώς θα είναι ο κόσμος μας χωρίς πλέον αμαρτία, φόνους, μίσος ή «πολέμους και φήμες πολέμων». (Ματθαίος 24:6-7). Ο Αμώς χρειάστηκε θάρρος για να μιλήσει σχετικά με την έλλειψη πίστης του Ισραήλ. Ωστόσο, είχε επίσης χαρά, μπορούμε να είμαστε σίγουροι, για τη μελλοντική ελπίδα τόσο του Ισραήλ όσο και ολόκληρου του ανθρώπινου κόσμου.

Η επιβεβαίωση της υπόσχεσης

«Ο Άβραμ έπεσε με το πρόσωπο στο έδαφος, και ο Θεός του μίλησε, λέγοντας: Όσο για μένα, ιδού, η διαθήκη μου είναι μαζί σου, και θα γίνεις πατέρας πολλών εθνών. Ούτε θα ονομάζεσαι πλέον Άβραμ, αλλά το όνομά σου θα είναι Αβραάμ, διότι σε έκανα πατέρα πολλών εθνών».

Γένεση 17:3-5

Η καταγραφή του Βιβλίου της Γένεσης έχει μεγάλη σημασία για τον ειλικρινή μελετητή της Βίβλου. Στις σελίδες του βρίσκεται το θεμέλιο του σχεδίου του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου και την τελική ευλογία όλων των οικογενειών της γης. Επομένως, κάνουμε καλά να εξετάσουμε προσεκτικά την καταγραφή του και την αρμονία της με ολόκληρη τη βιβλική καταγραφή που βρίσκεται στη Βίβλο. Για την παρούσα εξέτασή μας, η εστίασή μας θα επικεντρωθεί στη Γένεση, κεφάλαια δεκαέξι, δεκαεπτά και δεκαοκτώ.

Σε αυτά τα τρία κεφάλαια, καθώς μελετάμε τις σχέσεις του Θεού με τον Άβραμ, που αργότερα ονομάστηκε Αβραάμ, είναι σημαντικό να έχουμε κατά νου τη θεία υπόσχεση σχετικά με έναν «σπόρο». Ο Άβραμ επρόκειτο να αποκτήσει απόγονο, έναν σπόρο, ο οποίος θα κατείχε σημαντική θέση στο σχέδιο του Θεού. Όταν αυτή η υπόσχεση δόθηκε για πρώτη φορά στον πατριάρχη, η σύζυγός του Σαράι, που αργότερα ονομάστηκε

Σάρα, ήταν άτεκνη. Παρ' όλα αυτά, και οι δύο πίστεψαν στην υπόσχεση του Θεού και περίμεναν υπομονετικά να γεννηθεί ένα παιδί. Ωστόσο, κανένα παιδί δεν ήρθε. Γένεση 16:1

Ήταν μια μακρά αναμονή. Κατ' αρχάς, υπήρχε ο χρόνος που μεσολάβησε από τη διατύπωση της υπόσχεσης μέχρι τον θάνατο του πατέρα του Αβράμ, του Τέρα, λίγο πριν εισέλθουν στη γη της Χαναάν. Τώρα είχαν περάσει άλλα δέκα χρόνια, και ακόμα δεν είχε γεννηθεί κανένα παιδί. Η Σάρα, εκτός από το ότι ήταν στείρα, ήταν και προχωρημένη σε ηλικία, και η πίστη της ότι θα γινόταν μητέρα του υποσχεθέντος σπέρματος άρχισε να εξασθενεί. Προφανώς, εξακολουθούσε να πιστεύει στο σχέδιο του Θεού σχετικά με το σπέρμα, αλλά άρχισε να αναρωτιέται αν ήταν θέλησή Του να γίνει εκείνη η μητέρα.

Σκεπτόμενη κατά αυτόν τον τρόπο και επιθυμώντας να συνεργαστεί με τον Κύριο, αν ήταν δυνατόν, πρότεινε στον Αβραάμ να γίνει η Αγάρ, η δούλη της, μητέρα ενός παιδιού για αυτόν. Σύμφωνα με τα σημερινά χριστιανικά πρότυπα, αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί ανήθικη πράξη, αλλά προφανώς δεν θεωρούνταν ανάρμοστο εκείνη την εποχή. Σε κάθε περίπτωση, ούτε η Σάρα ούτε ο Αβραάμ επιπλήχθηκαν για αυτό από τον Κύριο, αν και Εκείνος δεν αναγνώρισε το παιδί αυτής της ένωσης ως τον υποσχεθέντα σπόρο. εδάφια 2,3

Από φυσική άποψη, ωστόσο, η πρόταση της Σάραϊ δεν αποδείχθηκε ικανοποιητική λύση για το ζήτημα. Εντελώς απροσδόκητα για τη Σάραϊ, μόλις η Αγάρ έμαθε ότι θα γεννούσε ένα παιδί, άρχισε να περιφρονεί την κυρία της. Εκείνη την εποχή, η ικανότητα να αποκτά κανείς παιδιά εκτιμούταν πολύ,

και προφανώς η Αγάρ άρχισε να αισθάνεται ότι ήταν αρκετά ανώτερη από τη Σάραϊ, και συμπεριφερόταν αναλόγως. στίχος 4

Η Σάρα ανέφερε την κατάσταση στον Αβραάμ, φωνάζοντας: «Η αδικία μου να πέσει επάνω σου», προσπαθώντας έτσι να κατηγορήσει τον Αβραάμ για αυτή την τροπή των γεγονότων. (εδάφιο 5). Είναι πολύ πιθανό ότι η Σάρα αρχικά περίμενε ότι, σε περίπτωση που η Αγάρ γεννούσε ένα παιδί, αυτή θα γινόταν κατά κάποιον τρόπο η θετή μητέρα του, και η Αγάρ θα αποσυρόταν, χωρίς να διεκδικήσει τα δικαιώματα της μητρότητας. Τώρα, όμως, η Σάρα συνειδητοποίησε από τη στάση της Αγάρ ότι δεν υπήρχε καμία ελπίδα για μια τέτοια ρύθμιση, οπότε κατάλαβε ότι δεν ήταν σοφό να προτείνει αυτή τη μέθοδο για να αποκτήσει ο Άβραμ απόγονο.

Ο Αβραάμ συνειδητοποίησε επίσης ότι τα πράγματα δεν εξελίσσονταν όπως είχαν ελπίσει, οπότε, από αφοσίωση στη Σάρα, της επέτρεψε να χειριστεί την Άγαρ με όποιον τρόπο θεωρούσε κατάλληλο. Σύμφωνα με το εδάφιο 6, η Σάρα φέρθηκε σκληρά στην Άγαρ, πιθανώς αυξάνοντας τα καθήκοντα και τις εργασίες της. Ορισμένοι ιστορικοί υποστηρίζουν ότι, σύμφωνα με τους νόμους που ίσχυαν εκείνη την εποχή, θα ήταν παράνομο να πουληθεί η Άγαρ και έτσι να την απομακρύνουν. Ίσως αυτός ήταν ο λόγος για τον οποίο αυξήθηκαν τα βάρη της, με την ελπίδα ότι θα εγκατέλειπε το σπίτι και θα έφευγε, πράγμα που ακριβώς έκανε.

Ο Θεός παρεμβαίνει

Σε αυτό το σημείο, ο Κύριος παρενέβη στην υπόθεση. Ο άγγελός Του, ή αγγελιοφόρος Του, βρήκε την Αγάρ «κοντά στην πηγή, στο δρόμο προς

τη Σουρ». Σουρ ήταν το όνομα του μεγάλου οχυρωμένου τείχους που χώριζε την Αίγυπτο από την Χαναάν. Προφανώς, η Αγάρ προσπαθούσε να επιστρέψει στον λαό της στην Αίγυπτο· αλλά ο Κύριος παρενέβη και, μέσω του αγγέλου Του, της έδωσε εντολή να επιστρέψει και να υποταχθεί στην κυρία της. Γένεση 16:7-9

Τότε ο άγγελος πρόφερε μια αξιοσημείωτη προφητεία. «Ο άγγελος του Κυρίου της είπε: Θα πολλαπλασιάσω τον σπόρο σου υπερβολικά, ώστε να μην μπορεί να μετρηθεί από το πλήθος. ... Ιδού, είσαι έγκυος και θα γεννήσεις έναν γιο, και θα τον ονομάσεις Ισμαήλ, επειδή ο Κύριος άκουσε τη θλίψη σου» (εδάφια 10,11). Οι ιστορικοί φαίνεται να συμφωνούν ότι ένα μεγάλο τμήμα του πληθυσμού των αραβικών χωρών της Μέσης Ανατολής είναι απόγονοι του Ισμαήλ.

Η Αγάρ εντυπωσιάστηκε πολύ από την επίσκεψη του αγγέλου του Κυρίου. Το πηγάδι όπου την βρήκε ο άγγελος ονομαζόταν Μπεερ-Λαχάι-Ροϊ, που στα εβραϊκά σημαίνει «Πηγάδι του Ζωντανού που με βλέπει». Η Άγαρ φάνηκε να συνειδητοποιεί ότι ο Κύριος την προστάτευε και ότι, αν και είχε δραπετεύσει από τον Άβραμ και τη Σάρα, δεν είχε καταφέρει να ξεφύγει από τον Θεό του Άβραμ. Επέστρεψε στην κυρία της και, σε εύθετο χρόνο, γεννήθηκε ο Ισμαήλ. εδάφια 13-16

Από αυτή την εμπειρία προέκυψε ένα μάθημα και για τη Σάρα, αλλά και για όλους όσους προσπαθούν να υπηρετήσουν τον Κύριο. Το μάθημα αυτό είναι ότι δεν επιτυγχάνεται τίποτα αν προσπαθούμε να ξεφύγουμε από τις δοκιμασίες μας ή να τις απομακρύνουμε με το ζόρι. Η έλλειψη πίστης της Σάρα είχε φέρει μια σοβαρή δοκιμασία στη ζωή της,

και σκέφτηκε να την ξεφορτωθεί αναγκάζοντας την Άγαρ να φύγει. Ωστόσο, ο Κύριος της επέστρεψε αμέσως αυτή την εμπειρία. Πιθανώς η εμπειρία αυτή μαλάκωσε και τη στάση της Άγαρ. Σε κάθε περίπτωση, η βιβλική καταγραφή δείχνει ότι οι δύο γυναίκες έζησαν μαζί μετά από αυτό για 15-17 χρόνια.

Η επαναβεβαίωση της διαθήκης του Θεού

Είχαν περάσει πλέον δεκατρία χρόνια, και στη Γένεση 17:1 διαβάζουμε: «Όταν ο Αβραάμ ήταν ενενήντα εννέα ετών, ο Κύριος εμφανίστηκε στον Αβραάμ και του είπε: Εγώ είμαι ο Παντοδύναμος Θεός· περπάτα ενώπιόν μου και να είσαι τέλειος». Η δήλωση του Θεού ότι ο Αβραάμ πρέπει να είναι «άμεμπτος» θα έπρεπε να διαβάζεται πιο σωστά ως «πλήρης ή ευθύς». Ο Αβραάμ ήταν μέλος της πεπτωκυίας και ετοιμοθάνατης φυλής, και η τελειότητα της συμπεριφοράς ήταν αρκετά πέρα από τις δυνατότητές του. Παρ' όλα αυτά, μπορούσε να είναι ευθύς ενώπιον του Κυρίου. Αυτό είναι δυνατό για όλο το λαό του Θεού, και τίποτα λιγότερο από αυτό δεν είναι αποδεκτό από τον Κύριο.

Στα εδάφια 2-8, ο Θεός επανέλαβε στον Άβραμ τη διαθήκη που είχε συνάψει προηγουμένως και ανέπτυξε ορισμένα από τα χαρακτηριστικά της. Σύμφωνα με τη σημασία που αποδίδεται στα ονόματα σε σχέση με την εξέλιξη της θείας ρύθμισης, ο Κύριος άλλαξε το όνομα του Άβραμ, που σημαίνει «υπερυψωμένος πατέρας», σε Αβραάμ, που σημαίνει «πατέρας πλήθους». Η αρχική διατύπωση της διαθήκης εξασφάλιζε ευλογίες σε όλα τα έθνη μέσω του υποσχεθέντος σπέρματος, αλλά σε αυτούς τους στίχους ο Κύριος διευρύνει αυτή τη σκέψη υποσχόμενος ότι ο Αβραάμ θα ήταν

«πατέρας πολλών εθνών» που έτσι θα ευλογούνταν. Ο όρος πατέρας σημαίνει ζωοδότης, και αυτός ήταν ο τρόπος του Θεού να εξηγήσει ότι η ευλογία που θα λάμβαναν τα έθνη μέσω του σπέρματος του Αβραάμ θα ήταν η ευλογία της ζωής.

Ο Απόστολος Παύλος παραθέτει αυτή την υπόσχεση και υποδεικνύει ότι όλοι όσοι ασκούν «την πίστη του Αβραάμ» στις υποσχέσεις που του έδωσε ο Θεός, γίνονται έτσι άξιοι να είναι ο «σπόρος» του (Ρωμαίους 4:16-18). Μερικοί από αυτόν τον σπόρο θα είναι γήινοι, και μερικοί ουράνιοι, αλλά η σημαντική αλήθεια που τονίζει ο Παύλος είναι ότι δεν χρειάζεται να είναι κανείς φυσικός απόγονος του Αβραάμ για να είναι μέρος του σπόρου του.

«Βασιλιάδες θα βγουν από σένα», υποσχέθηκε ο Θεός στον Αβραάμ (Γένεση 17:6). Αιώνες αργότερα, οι βασιλιάδες του έθνους του Ισραήλ προήλθαν από τη γενεαλογία του Αβραάμ. Ωστόσο, η κύρια εκπλήρωση αυτής της υπόσχεσης σχετίζεται με τον πνευματικό σπόρο του Αβραάμ — τον Ιησού, την Κεφαλή, και την εκκλησία, το σώμα Του (, Γαλάτες 3:16,27-29, Κολοσσαείς 1:18). Ο Ιησούς θα είναι ο Βασιλιάς των βασιλέων, και η εκκλησία Του θα βασιλεύει μαζί Του ως βασιλιάδες για χίλια χρόνια. Αποκάλυψη 5:10; 20:6

Η Γένεση 17:8 αναφέρει ότι, αν και ο Αβραάμ ζούσε στην Χαναάν εκείνη την εποχή, ήταν «ξένος» ή παραμονευτής στη γη. Ο Αβραάμ πέθανε χωρίς να αποκτήσει τη γη που του υποσχέθηκε ο Θεός· ούτε ο Ισαάκ ούτε ο Ιακώβ κατέκτησαν τη γη. (Εβραίους 11:8-10,13). Οι γήινοι απόγονοι του Αβραάμ, ωστόσο, θα αποκτήσουν τη γη όταν αναστηθούν στην ανάσταση. Είναι πολύ σημαντικό να έχουμε κατά νου την αιώνια προοπτική του Θεού κατά τη

μελέτη του Λόγου Του, για να μην πέσουμε σε σύγχυση και λάθος στην προσπάθειά μας να προσδιορίσουμε πώς εκπληρώνονται ορισμένες από τις υποσχέσεις Του.

Η περιτομή — Ένα σημάδι της διαθήκης του Θεού

Στη Γένεση 17:10-14, οι οδηγίες του Θεού προς τον Αβραάμ σχετικά με την περιτομή δόθηκαν ως «σημείο της διαθήκης» μεταξύ τους. Ο Παύλος μιλάει για την περιτομή ως «σημείο» της πίστης που ο Αβραάμ είχε ήδη ασκήσει προς τον Θεό και τις υποσχέσεις Του, και για όλους εκείνους που βαδίζουν στα ίδια βήματα της πίστης. Ρωμαίους 4:11,12

Στην Καινή Διαθήκη, η περιτομή χρησιμοποιείται για να συμβολίζει την ακεραιότητα της καρδιάς και την αγνότητα του σκοπού. Είναι σχεδόν η ίδια σκέψη που περιέχεται στη δήλωση του Κυρίου προς τον Αβραάμ ότι πρέπει να είναι «δίκαιος». Ενώ οι πνευματικοί απόγονοι του Αβραάμ δεν καλούνται να ασκήσουν το κυριολεκτικό τελετουργικό της περιτομής, προτρέπονται να περιτμήσουν τις καρδιές τους και να απομακρύνουν όλες τις ακαθαρσίες της σάρκας. Ο Παύλος έγραψε: «Η περιτομή είναι αυτή της καρδιάς, στο πνεύμα, και όχι στο γράμμα· η δόξα της οποίας δεν είναι από τους ανθρώπους, αλλά από τον Θεό.» «Είστε περιτμημένοι με την περιτομή που γίνεται χωρίς χέρια, αποθέτοντας το σώμα των αμαρτιών της σάρκας με την περιτομή του Χριστού.» Ρωμαίους 2:29· Κολοσσαείς 2:11

Είναι σκόπιμο το σύμβολο της παντοδύναμης Αβρααμικής διαθήκης να είναι η περιτομή. Όταν

λαμβάνουμε υπόψη την εξήγηση της Καινής Διαθήκης για το τι σημαίνει η περιτομή, αυτό σημαίνει ότι κανείς δεν θα λάβει τις ευλογίες που υποσχέθηκαν βάσει της Αβρααμικής διαθήκης, εκτός από την καθαρότητα της καρδιάς και των κινήτρων ενώπιον του Κυρίου και μια σταθερή πίστη στις υποσχέσεις Του και στη δικαιοσύνη των νόμων Του.

Η αλλαγή του ονόματος της Σαράι

Επιστρέφοντας στη Γένεση 17, στα εδάφια 15 και 16 ο Κύριος αποκαλύπτει στον Αβραάμ ότι το όνομα της Σαράι θα άλλαζε σε Σάρα — που σημαίνει «ευγενής γυναίκα», αφού επρόκειτο να γίνει μητέρα βασιλέων. Ο απόστολος Παύλος εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο η Σάρα θεωρείται από τον Κύριο ως μητέρα βασιλέων, δηλώνοντας ότι αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι συμβολίζει τη διαθήκη μέσω της οποίας αναπτύσσεται ο πνευματικός σπόρος του Αβραάμ. Έτσι, η Σάρα είναι η μητέρα των ίδιων βασιλέων των οποίων ο Αβραάμ είναι ο συμβολικός πατέρας. Αυτοί είναι οι βασιλείς που ο Παύλος λέει ότι είναι «τα παιδιά της υπόσχεσης», τα οποία θα βασιλεύσουν για χίλια χρόνια για την ευλογία όλων των οικογενειών της γης. Γαλάτες 4:22-31

Η υπόσχεση για τον Ισαάκ

Ο Αβραάμ είχε μεγάλη πίστη στις υποσχέσεις του Θεού, αλλά δεν ήταν μια τέλεια πίστη. Μερικές φορές κλονιζόταν, και μία από αυτές τις φορές καταγράφεται στη Γένεση 17:17,18. Παρά τη στείριότητα της Σάρας, ο Αβραάμ είχε πίστη να πιστέψει, όταν ο Θεός του έκανε για πρώτη φορά την υπόσχεση, ότι αυτή θα του γεννούσε γιο, επειδή τότε ήταν πολύ νεότερη. Τώρα, όμως, εκτός από τη στείριότητά της, ήταν ενενήντα ετών. Όταν ο Κύριος

του είπε αυτή τη φορά ότι η Σάρα θα γεννούσε γιο, ο Αβραάμ «έπεσε με το πρόσωπο στο έδαφος και γέλασε». εδάφιο 17

Στην καρδιά του, όπως υποδηλώνει το απόσπασμα, ο Αβραάμ αμφέβαλε ότι κάτι τέτοιο θα μπορούσε να συμβεί, και σηκώνοντας το κεφάλι του από το έδαφος, ικέτευσε τον Κύριο: «Ας ζήσει ο Ισμαήλ μπροστά Σου!», ώστε να γίνει ο σπόρος της υπόσχεσης, φαίνεται να είναι η σκέψη αυτής της ικεσίας. Ο Θεός διαβεβαίωσε τον Αβραάμ ότι ο Ισμαήλ θα ζούσε και θα γινόταν πατέρας ενός μεγάλου έθνους· αλλά όσον αφορά τον υποσχεθέντα σπόρο, η Σάρα επρόκειτο να γεννήσει ένα παιδί, το όνομά του θα ήταν Ισαάκ, και θα ήταν κληρονόμος της διαθήκης της υπόσχεσης. εδάφια 18-21

Ο Ισαάκ επρόκειτο να γεννηθεί «την καθορισμένη αυτή εποχή του επόμενου έτους», όπως αναφέρει το εδάφιο 21. Εδώ έχουμε μια χρονική προφητεία ιδιαίτερης σημασίας για τον Αβραάμ. Είχε περιμένει πολλά χρόνια μέχρι ο Θεός να εκπληρώσει την υπόσχεσή Του για έναν απόγονο, όμως, σε όλο αυτό το διάστημα, δεν είχε δοθεί καμία ένδειξη, μέχρι τώρα, για το πόσο ακόμα θα έπρεπε να συνεχιστεί αυτή η αναμονή. Ο Θεός έχει δοκιμάσει με τον ίδιο τρόπο την πίστη των περισσότερων από τον λαό Του κατά τη διάρκεια αυτής της αναμονής. Οι μαθητές ρώτησαν τον Ιησού μετά την ανάστασή Του: «Θα αποκαταστήσεις τώρα το βασίλειο στον Ισραήλ;» Ο Ιησούς απάντησε: «Δεν είναι δικό σας να γνωρίζετε τους καιρούς ή τις εποχές, τις οποίες ο Πατέρας έχει θέσει στην εξουσία Του.» Πράξεις 1:6,7

Συχνά, όταν πλησιάζει η ώρα για να συμβούν τα αναμενόμενα γεγονότα, ο Κύριος αποκαλύπτει το

μυστικό στους δούλους Του. Ο Νώε εργάστηκε για πολλά χρόνια στην κατασκευή της κιβωτού, πιθανώς χωρίς συγκεκριμένη ιδέα για το πότε θα ερχόταν ο κατακλυσμός, αλλά τελικά ο Κύριος είπε: «Ακόμα επτά ημέρες». (Γένεση 7:4). Έτσι, τώρα με τον Αβραάμ, ο Κύριος είπε: «Την καθορισμένη αυτή εποχή του επόμενου έτους». Λαμβάνοντας υπόψη τι σκεφτόταν ο Αβραάμ στην καρδιά του σχετικά με την απιθανότητα η Σάρα να του γεννήσει γιο, ίσως ο Κύριος του έδωσε αυτή τη συγκεκριμένη πληροφορία ως μέσο ενδυνάμωσης της πίστης του.

Στα τελευταία εδάφια του κεφαλαίου 17 της Γένεσης, αναφέρεται ότι ο Αβραάμ υπάκουσε αμέσως στις οδηγίες του Κυρίου σχετικά με την περιτομή, το «σημείο της διαθήκης». «Την ίδια εκείνη ημέρα», αναφέρει η αφήγηση, προχώρησε στην περιτομή όλων των αρσενικών της οικογένειάς του, συμπεριλαμβανομένου του εαυτού του και του γιου του Ισμαήλ. (εδάφια 23-27). Υπάρχουν πολλές ενδείξεις στις Γραφές ότι ο Κύριος εκτιμά την άμεση υπακοή. Στην περίπτωση του Αβραάμ, η αμεσότητά του υποδηλώνει επίσης ότι η πίστη του στην υπόσχεση του Θεού σχετικά με τη Σάρα είχε αποκατασταθεί και ότι επιθυμούσε να εκτελέσει κάθε λεπτομέρεια που αφορούσε το ρόλο του στη διαθήκη.

Ο Θεός εμφανίζεται στον Αβραάμ

Ο Μαμβρέ ήταν ένας Αμορραίος που είχε προηγουμένως ενωθεί με τον Αβραάμ όταν αυτός έσωσε τον ανιψιό του Λωτ (Γένεση 14:13). Στη Γένεση 18:1, η έκφραση «πεδιάδες του Μαμβρέ» προφανώς σημαίνει τις πεδιάδες που ανήκαν στον Μαμβρέ, καθώς ο Αβραάμ ήταν απλώς ένας ξένος

στη γη. Προφανώς, όμως, είχε φιλικές σχέσεις με πολλούς Χαναanaίους, όπως τον Μαμβρέ και άλλους.

«Ο Κύριος εμφανίστηκε» στον Αβραάμ, αναφέρει το κείμενο, όμως αργότερα αυτή η εμφάνιση αποδεικνύεται ότι είναι η επίσκεψη «τριών ανδρών» που υπηρετούσαν ως αγγελιοφόροι του Κυρίου (εδάφιο 2). Αυτός ο τρόπος έκφρασης χρησιμοποιείται αρκετά συχνά στη Βίβλο όταν αναφέρεται στις σχέσεις του Κυρίου με τα μέλη της ανθρωπότητας. Κανένας άνθρωπος δεν μπορούσε να δει τον Θεό και να ζήσει (Έξοδος 33:20). Ωστόσο, όταν στέλνει τους αγγελιοφόρους Του, περιμένει από εκείνους που επισκέπτονται να τους αντιμετωπίζουν με αξιοπρέπεια και να λαμβάνουν υπόψη το μήνυμα που μεταφέρουν.

Αυτοί οι «τρεις άνδρες» που επισκέφτηκαν τον Αβραάμ ήταν άγγελοι —δηλαδή πνεύματα— που είχαν υλοποιηθεί για να μπορούν να συνομιλήσουν ελεύθερα με τον πατριάρχη. Στο Νέο Διαθήκη, ο Απόστολος Παύλος αναφέρεται σε αυτούς ως τέτοιους και, κατά συνέπεια, παραθέτει τη φιλοξενία του Αβραάμ ως παράδειγμα άξιο μίμησης. «Μην ξεχνάτε τη φιλοξενία των ξένων», γράφει, «γιατί με αυτόν τον τρόπο κάποιοι έχουν φιλοξενήσει άγγελους χωρίς να το γνωρίζουν». Εβραίους 13:2

Η φιλοξενία του Αβραάμ

Είναι απαραίτητο να βάλουμε τον εαυτό μας στη θέση του Αβραάμ για να κατανοήσουμε τη μεγάλη του επιθυμία να κάνει τους απροσδόκητους επισκέπτες του να νιώσουν σαν στο σπίτι τους. Δεν ήταν σαν να ζούσε σε μια πολυσύχναστη οδό της πόλης όπου χιλιάδες άνθρωποι περνούσαν κάθε μέρα. Αντίθετα, ζούσε στις «πεδιάδες» και σε μια

σκηνή. Είναι πολύ πιθανό να περνούσαν μέρες χωρίς να περάσει ούτε ένας ξένος από τη σκηνή του. Εδώ ήταν τρεις από αυτούς, και όλα έδειχναν ότι ήταν άνδρες σημαντικής εμβέλειας.

Όπως το έβλεπε ο Αβραάμ, αυτό επρόκειτο να είναι ένα ξεχωριστό γεγονός, και ήθελε να το αξιοποιήσει όσο το δυνατόν περισσότερο. Ο ίδιος ο Αβραάμ ήταν σημαντικός άνθρωπος σε εκείνη την περιοχή του κόσμου και είχε συνηθίσει να δίνει οδηγίες όταν ήθελε να γίνουν πράγματα. Έδωσε οδηγίες στη Σάρα να βοηθήσει στην προετοιμασία ενός γεύματος για αυτούς τους εξαιρετικούς επισκέπτες. Το ίδιο ισχύει και για τον , τον νεαρό άνδρα στον οποίο έδωσε οδηγίες να σφάξει ένα νεαρό μοσχάρι και να το προετοιμάσει για το γεύμα. Γένεση 18:6,7

Ο Αβραάμ έδειξε ένα βαθμό ενθουσιασμού για την επίσκεψη των τριών ανδρών, καθώς η περιγραφή αναφέρει ότι «έτρεξε προς το κοπάδι» και επέλεξε προσωπικά ένα μοσχάρι που ήξερε ότι θα ήταν τρυφερό για φαγητό. Οι επισκέψεις του Κυρίου μέσω των εξουσιοδοτημένων αγγελιοφόρων Του δεν ήταν κάτι καινούργιο για τον Αβραάμ. Ενώ ο Απόστολος Παύλος εξηγεί ότι «φιλοξένησε αγγέλους χωρίς να το γνωρίζει», είναι πολύ πιθανό να αντιλήφθηκε αυτούς τους τρεις άνδρες ως κάτι περισσότερο από αυτό που αποκάλυπταν. Σε κάθε περίπτωση, αποδείχθηκε ευγενικός και φιλόξενος οικοδεσπότης, και η Σάρα φαίνεται να συνεργάστηκε πρόθυμα μαζί του.

Το μήνυμα προς τη Σάρα

Ο Αβραάμ στεκόταν όρθιος ενώ οι καλεσμένοι του έτρωγαν, αναλαμβάνοντας έτσι το ρόλο του υπηρέτη (Γένεση 18:8). Καθώς έτρωγαν, οι τρεις άνδρες

ρώτησαν για την τύχη της Σάρα. Αν και η Σάρα είχε βοηθήσει στην προετοιμασία του γεύματος, μέχρι εκείνη τη στιγμή είχε προφανώς κρατήσει τον εαυτό της μακριά από τα βλέμματα. Τότε ο εκπρόσωπος αυτών των επισκεπτών είπε στον Αβραάμ: «Σίγουρα θα επιστρέψω σε σένα σύμφωνα με τον χρόνο της ζωής· και, ιδού, η γυναίκα σου η Σάρα θα αποκτήσει γιο». στίχος 10

Προφανώς η σκηνή δεν ήταν μακριά από το σημείο όπου έτρωγαν οι άνδρες, διότι η Σάρα άκουσε αυτή την ανακοίνωση και «γέλασε μέσα της», ή, όπως θα λέγαμε, «γέλασε στον εαυτό της». Ωστόσο, ο άγγελος ήξερε ότι είχε γελάσει, και όταν αναφέρθηκε σε αυτό αργότερα, η Σάρα το αρνήθηκε, αλλά ο άγγελος είπε: «Όχι, αλλά γέλασες». εδάφια 12-15

«Είναι κάτι αδύνατο για τον Κύριο;» Αυτό είναι το πρακτικό δίδαγμα της ιστορίας για εμάς. Αυτό έχει μεγάλη σημασία όσον αφορά την υλοποίηση του σχεδίου του Θεού. Ίσως ένας λόγος για τον οποίο ο Κύριος επέτρεψε στον Αβραάμ και τη Σάρα να γίνουν τόσο γέροι πριν γεννηθεί ο Ισαάκ ήταν ακριβώς για να δείξει ότι ήταν Εκείνος, και όχι αυτοί, που ήταν υπεύθυνος για την εκπλήρωση όλων των υποσχέσεών Του.

Η εκκλησιαστική κοινότητα σήμερα, και για αιώνες στο παρελθόν, έχει λανθασμένα φανταστεί ότι η επιτυχία των σκοπών του Θεού στη γη εξαρτάται από τις προσπάθειες του ανθρώπου. Όλοι πρέπει να χαιρόμαστε που δεν είναι έτσι, και ότι το σχέδιό Του να ευλογήσει όλες τις οικογένειες της γης μέσω του σπέρματος του Αβραάμ είναι βέβαιο ότι θα εκπληρωθεί. Είναι βέβαιο, παρά όλες τις περιστάσεις που φαίνεται να δείχνουν το αντίθετο.

Είναι μια «ελπίδα που έχουμε ως άγκυρα της ψυχής, σίγουρη και σταθερή». Εβραίους 6:19

Ο Θεός δοκιμάζει τον Αβραάμ

Ο Κύριος εμπιστεύεται στους δούλους Του θέματα που αφορούν τους ίδιους και εκείνους για τους οποίους ενδιαφέρονται ιδιαίτερα. Σε γενικές γραμμές, ο λαός του Θεού που έχει φωτιστεί από την αλήθεια θα πρέπει να ενδιαφέρεται για όλη την ανθρωπότητα. Θα πρέπει να έχει το πνεύμα του Αβραάμ και να εκδηλώνει ενθουσιασμό για το σχέδιο του Θεού — το σχέδιο σύμφωνα με το οποίο, μέσω του σπέρματος του Αβραάμ, όλες οι οικογένειες της γης θα ευλογηθούν.

Ο Κύριος είχε αποφασίσει να καταστρέψει τη Σόδομα λόγω της βαριάς ανομίας της πόλης. Ωστόσο, εκμεταλλεύτηκε την ευκαιρία για να δοκιμάσει το ενδιαφέρον του Αβραάμ για τους κατοίκους της πόλης, και ειδικότερα τη μέριμνά του για τους δικούς του συγγενείς — τον Λωτ και την οικογένειά του, που κατοικούσαν εκεί. «Θα κρύψω από τον Αβραάμ», ρώτησε ο Κύριος, «αυτό που πρόκειται να κάνω; Δεδομένου ότι ο Αβραάμ σίγουρα θα γίνει ένας μεγάλος και ισχυρός λαός, και όλα τα έθνη της γης θα ευλογηθούν μέσω αυτού;» Γένεση 18:17,18

Σε αυτό το απόσπασμα μας δίνεται ένα ενδιαφέρον παράδειγμα για το πώς ο Θεός λαμβάνει υπόψη τις πνευματικές περιορισμένες δυνατότητες των δούλων Του, ώστε να μπορούν να κατανοήσουν την άποψή Του. Παραφράζοντας τη δήλωση του Θεού προς τον Αβραάμ, αυτό υπονοεί ότι είχε ακούσει μια αναφορά ότι οι κάτοικοι της Σόδομα και της Γόμορρα ήταν πολύ ασεβείς, οπότε είχε κατέβει για να το

διερευνήσει. Αν ήταν τόσο ασεβείς όσο έδειχνε η αναφορά, σίγουρα θα τους κατέστρεφε. Στην πραγματικότητα, φυσικά, ο Δημιουργός του σύμπαντος και ο Θεός του ουρανού και της γης δεν χρειαζόταν να επισκεφθεί προσωπικά τη γη για να λάβει τις πληροφορίες που χρειαζόταν. Αυτός ήταν απλώς ο τρόπος του να μιλήσει στο επίπεδο κατανόησης του Αβραάμ.

Ο Αβραάμ μεσολαβεί

Ο Αβραάμ προφανώς αντιλήφθηκε ότι ο Κύριος είχε στο μυαλό Του την πιθανή καταστροφή της Σόδομα και της Γόμορρα. Παρακάλεσε θερμά τον Κύριο να σώσει την πόλη, ειδικά αν αποδεικνυόταν ότι υπήρχαν μερικές δίκαιες ψυχές εκεί. Ο Αβραάμ ρώτησε αρχικά αν η πόλη θα γλιτώσει αν βρεθούν πενήντα δίκαιες ψυχές. Όταν συνέχισε να μειώνει τον αριθμό, είναι πιθανό να είχε στο μυαλό του τον Λωτ και την οικογένειά του. Γένεση 18:23-32

Ο Κύριος έδειξε τόσο την υπομονή Του προς τον Αβραάμ όσο και την προθυμία Του να δείξει έλεος, ικανοποιώντας την παράκλησή του, ακόμη και καθώς εκείνος συνέχιζε να μειώνει τον αριθμό. Όπως αποδείχθηκε, δεν υπήρχαν ούτε οι απαιτούμενοι δέκα δίκαιοι, οπότε οι πόλεις καταστράφηκαν. Γένεση 19:24,25

Αυτό θέτει ένα σημαντικό ζήτημα εν όψει της υπόσχεσης του Θεού να ευλογήσει όλα τα έθνη της γης. Ο Ιησούς υποδεικνύει ότι δεν καταβλήθηκε καμία προσπάθεια για να επιτευχθεί η μετάνοια της Σόδομα και της Γόμορρα. Αν είχε γίνει, εξήγησε ο Ιησούς, θα είχαν παραμείνει και δεν θα είχαν καταστραφεί. (Ματθαίος 11:23,24). Το πιο σημαντικό, όμως, είναι ότι ο Ιησούς εξήγησε επίσης

ότι κατά την περίοδο της ημέρας της κρίσης στο βασίλειο, θα τους δοθεί η ευκαιρία να μετανοήσουν, να αλλάξουν τον τρόπο ζωής τους και να κερδίσουν ζωή. Έτσι, βλέπουμε ένα σαφές παράδειγμα του γεγονότος ότι, μαζί με τον υπόλοιπο κόσμο, θα τους θυμόμαστε, σύμφωνα με την υπόσχεση που δόθηκε στον Αβραάμ ότι μέσω του σπέρματός του θα ευλογηθούν όλες οι οικογένειες της γης. Πόσο ανυπομονούμε για την σύντομη εκπλήρωση αυτής και όλων των υποσχέσεων του Θεού για το ανθρώπινο δημιούργημά Του!